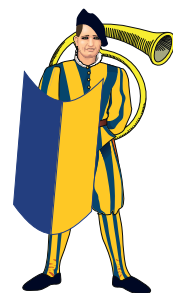

PŘÍPRAVA

Říkají mi Václav Koukal a jsem věžníkem v královském městě Písku. Jméno mě rodiče dali po slavném králi a zakladateli našeho města Václavu I. Sídlim ve skromném bytečku na věži města Písku, 42 metrů nad zemí. Odtud jsem dával pozor na domy v Písku a okolí, neboť ve středověku byly ponejvíce dřevěné a často hořely.

Pojdme se spolu projít po památkách města Písku. Na společnou cestu se připravíme.

Nejprve se podíváme na plán historického centra města Písku.

Najdi na leteckém snímku dnešního města řeku.

- Jak se jmenuje?
- Kterým směrem teče (vyznač do plánu)?

Zakresli do snímku obvod středověkého Písku.

Označ místa, kde stávaly 3 vstupní brány. Jmenovaly se podle míst, ke kterým směřovaly:

.....

Najdi a označ hlavní stavby starého města:

(1) most, (2) hrad, (3) radnici, (4) klášterní kostel, (5) farní kostel

Nyní se seznámíme s významnými milníky v historii Písku. **Spojte správně letopočet s klíčovými okamžiky dějin města:**

1243	Do Písku vstupuje 6. května americká armáda a 10. května sovětská armáda
1348	Elektrifikace města
1419	Město Písek vydrancováno císařskou armádou
1565	Městu se zázračně vyhnul velký mor
1619	Písecký dominikánský klášter byl zničen husitskými radikály
1713	Písek postihla katastrofální povodeň
1740	Postavena školní budova na Bakalářích
1768	První písemná zmínka o existenci Písku v listině Václava I.
1887	Při povodni se zřítily levobřežní mostecká věž
1918	V Písku vyhlášena samostatná československá republika již 14. října
1945	Velký požár města
2002	Zahájena stavba nové městské radnice

Tyto události jsou vypsány na tzv. Bakalářském ostrůvku před děkanickým kostelem. Až spolu půjdeme do města, podíváme se na Bakaláře i místa spojená s vyjmenovanými událostmi.

PROCHÁZKA 1. ČÁST

Naše společné putování začneme u mého působiště, **kostela Narození Panny Marie**. Postavili jej krátce po založení města. Ve kterém století to bylo?

Chrám byl vystavěn ve stylu rané gotiky, ale v průběhu staletí došlo k řadě změn, například:

- Jedna ze dvou věží byla ve 15. století přistavěna do výše 71 m. Zde bydlím ve výšce m a odtud hlídám bezpečnost města.
- Severní boční loď kostela byla upravena v slohu
- K jižní lodi kostela byla přistavěna kaple sv.
v slohu.

Zjistí na velké věži, kolik je hodin? Co je na věžních hodinách zvláštního?

Správnost našeho přiřazení historických událostí si ověříme u kamenné školní třídy před kostelem.

V těchto místech od 16. do 19. století stávala škola. Proč se tomuto prostranství začalo říkat

„**Na Bakalářích**“?

Vydáme se do starobylé ulice Drlíčov. Najděte starý způsob **označování domů**. Uveďte příklad takto

označeného domu:

Od r. 1770 pak začalo být zaváděno číslování domů.

Nyní prozkoumáme nejužší uličku v Písku, jak se jmenuje?

Projdeme jí až ke známému **domu „U Koulí“**. Tento dům je spojen s významnou osobností české literatury:

- v době, kdy byl podobně starý jako vy, žil v tomto domě
- později se proslavil jako básník a dramatik
- mnohá jeho díla se odehrávají právě v Písku
- jeho jméno nese písecké divadlo i ulice, ve které se právě nacházíte

Dokážete odhalit, o koho se jedná?

Nedaleko odtud stávala **brána**, při jejímž bourání v roce 1836 byly objeveny dělové koule různého stáří a velikosti. Tyto historické artefakty našly nové využití jako originální dekorace fasád okolních domů. Jak byste vy ozdobili fasádu domu pomocí dělových koulí? Nakreslete svůj návrh do obrázku.

Nejslavnější ze tří vstupních bran do starého Písku proslavila oblíbená studentská píseň:

„Když jsem já šel“ . Můžeme si ji společně zaspívat,

text je na informační tabuli Švejkovy anabáze. Na desce uvidíte i kde tato slavná brána stávala.

V těchto místech vidíme i další prvky středověkého obranného systému města: *hradební baštu, pozůstatky hradního parkánu a příkopu*. Nyní se vydáme na průzkum **gotického příkopu**. Projdeme jím

a pod kamenným mostkem najdeme rok, kdy byl příkop zpřístupněn veřejnosti:

Na baště nad příkopem vlaje **písecká vlajka**. Jaké barvy na ní vidíte?

a Existuje země, jejíž národní vlajka má tyto barvy v opačném pořadí. Jedná se o

Z příkopu vyjdeme do ulice Podskalí tzv. **katovskou branku**. Proč je takto označená?

Cesta nás nyní povede podél starých městských hradeb až k **Městské elektrárně**. Původně se jednalo o mlýn, ale rok po úspěšném vyzkoušení elektrifikace města byla budova přeměněna na vodní elektrárnu.

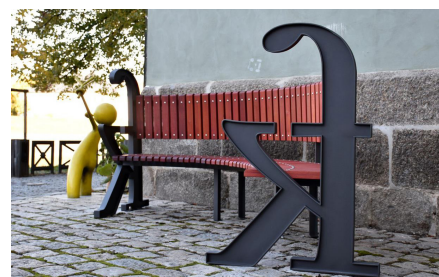
Ve kterém roce k této změně došlo?

Vyrábí se zde elektrický proud i v současnosti? Je možné se do elektrárny podívat?

Došli jsme na promenádu k řece Otavě. Na rohu Sladovny najdeme moderní lavičku s iniciálami významné osobnosti. Jde o zakladatele Městské elektrárny, kterému se přezdívá „český Edison“.

Najděte tyto iniciály a doplňte jméno vynálezce:

.....

Působivá budova **Sladovny** má historii sahající až do roku 1865. K čemu sloužil slad, který se zde vyráběl až do roku 1973?

.....

.....

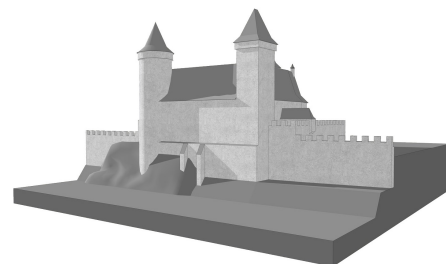

Dnes tato původně průmyslová stavba ožila novým způsobem jako Galerie hrou, místo plné kreativity a zábavy pro děti. Jakou zdejší výstavu znáte nebo byste rádi navštívili?

.....

Vedle Sladovny stojí jedna z **nejstarších staveb města**.

Je to založený českým králem Václavem I. Hlavním stavitelem byl jeho syn, král železný a zlatý

Ve kterém století to bylo a jaká instituce zde dnes sídlí?

.....

Došli jsme ke **Kamennému mostu**. Vystavěn byl po založení města, před rokem 1300, a je tak nejstarším dochovaným mostem v: *Česku / střední Evropě / světě* (zakroužkujte správnou odpověď). První písemná zmínka o něm je až v souvislosti s velkým požárem města ve 14. století, jehož rok známe z naší kamenné školy

Sochy na mostě pocházejí z 18. století. Najděte mezi nimi svatého, kterého jsme poznali u děkanského kostela:

Odhadněte, jakou má písecký most délku m a šířku m?

Připomeneme si zde i další události z bakalářského ostrůvku:

- Zřícení levobřežní věže mostu v roce , najděte prostor, kde věž stávala
- Na začátku našeho tisíciletí, v roce , Pískem prošla velká voda.

Prohlédněte si fotografie povodně na informační tabuli u kmene akátu, „stromu hrdiny“, který tuto katastrofu přežil.

PROCHÁZKA 2. ČÁST

Proti Kamennému mostu se nachází **dům s exotickým domovním znamením**

Dříve zde stávala další z městských bran zvaná

Odtud vede ulice směrem k hlavnímu náměstí města.

Po kterém nositeli tohoto jména je pojmenovaná?

Při ústí této ulice na **Velké náměstí** města stojí dům s dalším zajímavým domovním znamením

.....

Dominantou náměstí je **budova radnice**. Byla vystavěna v století v

slohu. Radnice má věže/í a soch/y nad průčelím. Sochy představují (zakroužkujte správné): *Šetrnost / Spravedlnost / Síla / Píle / Jemnost / Trpělivost / Ušlechtilost / Obětavost*.

Vedle soch najdete v průčelí městský znak.

Z radničního balkonu byla v závěru první světové války vyhlášena samostatná československá republika.

V jakém roce to bylo? Od jakého státu jsme se tímto odpojili?

.....

Uličkou Masné krámy projdeme na **Alšovo náměstí**. Po kom je nazvané?

.....

Ve středu náměstí stojí morový sloup obklopený sochami z r. 1715. Kterou událost

z bakalářského ostrůvku sousoší připomíná?

Při jaké příležitosti se u sloupu i v dnešní době koná bohoslužba pod širým nebem?

.....

Význačnou budovou na náměstí je budova čp. 75. Postavena byla r. 1859 jako škola. Od r. 2019 v ní

sídlí **Městská knihovna**, která byla založena dokonce již roku 1841. Jak dlouhou historii má písecká

knihovna? Kromě výpůjček knih, jaké další služby či programy tato instituce

poskytuje?

.....

Zajímavá je rohová budova **čp. 50** v novorenesančním slohu postavená na místě původního domu se znamením

Najdi dále na fasádě, ve kterém roce byla budova postavena Proč jsou v pásu nad prvním patrem vyobrazeni zástupci známého blanokřídlého hmyzu?

Pokračujeme Chelčického ulicí, na jejímž konci stávala **třetí z městských bran**, zvaná

Ta byla zachycena na nejstarší známé fotografii města Písku.

Na rohu s Komenského ulicí se nachází monumentální budova **bývalého hotelu Dvořáček**. Kolika obrazy s náměty z historie města Písku je vyzdobena jeho fasáda?..... Obrazy navrhl národní malíř....., který se narodil v Miroticích a v Písku chodil do škol.

● I zde najdeme vyobrazenou událost z bakalářského ostrůvku, kterou?

● Jaký hrad je v pozadí příjezdu husitského vojevůdce Matěj Loudy?

● Jak se jmenuje svazek klád dříve dopravovaný po Otavě?

● Před kterým hradem stojí studenti?

● Která malba oslavuje městský znak a město?

● Jaký obraz nesou duchovní na venkovní bohoslužbu u Mariánského morového sloupu?

Nedaleký **památník lva** připomíná bitvy u Melegnana a Solferina. Najdi na informační desce u památníku:

● Ve kterém roce se bitvy odehrály?

● Kolik vojáků z píseckého regimentu v nich padlo?

● Proč má tento památník podobu lva?

● K založení jaké mezinárodní organizace vedla krvavá řežba na italských bitevních polích?

Vracíme se ke kostelu, kde vás rád uvítám na prohlídce věže, dozvíte se spoustu dalších zajímavostí!